

4. АКЦИОНИ ПЛАН

за имплементацију Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период до 2020. године

1. Област деловања: ПРИСТУПАЧНОСТ

ПОСЕБНИ ЦИЉ: Обезбеђивање приступачности физичког окружења, роба и услуга, као и обезбеђивање информационе приступачности за особе са инвалидитетом

Оперативни циљ 1. - Доследно спровођење прописа у пракси, уз појачавање инспекцијског надзора, сталне обуке и системско укључивање питања приступа тако да се програми, планови и пројекти обавезно развијају са уграђеном компонентом приступачности, у складу са принципом „Универзални дизајн”, уз унапређивање и што веће коришћење асистивних технологија

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор финанс.
1.1.1	доследно спровођење прописа о планирању и изградњи у смислу поштовања стандарда приступачности	<ul style="list-style-type: none">- издавање дозвола за изградњу и реконструкцију са уграђеном компонентом приступачности,- редовно вршење надзора над применом прописа о стандардима приступачности,- изградња или реновирање објеката који одговарају стандардима приступачности- уграђивање компоненте приступачности у све планове, програме и пројекте грађевинских радова	<ul style="list-style-type: none">- уграђена компонента приступачности у дозволама, до краја 2018.- број инспекцијских надзора који обухватају сагледавање стандарда приступачности се повећава по годинама, константно- повећан број објеката који се граде или реновирају са поштовањем стандарда приступачности	МГСИ, грађевинске инспекције	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације, ИПА 2- донаторска средства

1.1.2	креирање и спровођење акционог плана за приступачност	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање могућности и израда Нацрта акционог плана за приступачност на свим нивоима републичком и ЈЛС, - усвајање Акционог плана за приступачност и акционих планова на нивоу ЈЛС, - доследно спровођење Акционог плана за приступачност 	<ul style="list-style-type: none"> - формирана радна група и сачињен Нацрт акционог плана за приступачност, до краја 2017., - усвојен Акциони план за приступачност У РС, до краја 2018. - усвојени АП на нивоу ЈЛС, на годишњем нивоу 	МГСИ	нису потребна додатна средства
1.1.3	постојање квалитетне и што обухватније Мапе приступачности о приступачним објектима за јавне намене	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање приступачности кроз прикупљање података о објектима за јавну намену у области социјалне и здравствене заштите, образовања, културе, ЈЛС и др., - редовно допуњавање и ажурирање мапе приступачности, са детаљним подацима на нивоу свих ЈЛС 	<ul style="list-style-type: none"> - Мапа приступачности употпуњена већим бројем података доступна на сајту ЗГ до краја 2018. године и константно - подаци у Мапи се редовно ажурурају и допуњују на годишњем нивоу 	ЗГ, сви органи у оквиру своје надлежности, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
1.1.4	подизање капацитета одговорних у ЈЛС, коморама инжењера и архитеката и других стручњака у различитим областима у смислу физичке приступачности	<ul style="list-style-type: none"> - сагледане потребе и приступљено изради програма обуке за доносиоце одлука и за стручне раднике, - континуирано спровођење обавезне обуке о приступачности за доносиоце одлука - спровођење редовне обавезне обуке за стручне раднике који граде, надгледају изградњу, издају грађевинске дозволе 	<ul style="list-style-type: none"> - сачињен програм обуке, - реализација обуке на нивоу што већег броја доносиоца одлука на нивоу локалне самоуправе, до краја 2018. - спровођење обуке континуиран процес за стручне раднике који граде и надгледају изградњу, до краја 2020. 	МГСИ	ИПА 2 - донаторска средства
1.1.5	усавршавање правног оквира који се односи на приступачност средстава превоза и саобраћаја на свим нивоима у правцу решавања проблема мобилности ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање могућности за унапређење правног оквира у смислу приступачности превоза и саобраћаја, - измена прописа или предложене мере за унапређење приступачности саобраћаја и превоза - Закон о безбедности саобраћаја, Закон о друмском саобраћају, правилници у железничком саобраћају, паркирању, - одређивање органа за вршење свеобухватног надзора над спровођењем прописа на целој територији РС 	<ul style="list-style-type: none"> - извршена анализа правног оквира у правцу сагледавања начина за уређивање обавезности обезбеђивања приступачности средстава превоза, до половине 2017., - донети прописи, односно извршене измене и допуне, до краја 2017., - спровођење надзора континуирано 	МГСИ	нису потребна додатна средства

1.1.6	доследно спровођење прописа у којима је регулисана приступачност информација и комуникација	<ul style="list-style-type: none"> - подршка изради приступачних медијских садржаја (штампани, интернет, радио и ТВ), - пружање подршке пројектима којима се развијају и примењују технички и технолошки формати у позоришним, спортским, туристичким и другим садржајима за несметано праћење од стране свих ОСИ, односно увођење асистивних технологија 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђена средства и примењени технички и технолошки формати у ТВ програмима/повећање броја приступачних програма и информационих садржаја, на годишњем нивоу -обезбеђена приступачност културних, спотрских, туристичких и других садржаја 	МКИ, МТТТ	нису потребна додатна средства
1.1.7	обезбеђена приступачност интернет презентација органа државне управе, ЈЛС и јавних служби	<ul style="list-style-type: none"> - континуирано праћење усаглашености веб презентација са Смерницама за израду веб презентација органа државне управе и ЈЛС, - израда обавезујућег прописа о приступачним презентацијама и интернет страницама органа управе, ЈЛС и јавних служби, - компонента приступачности постаје део електронских презентација органа 	<ul style="list-style-type: none"> - донет обавезујући пропис о приступачним презентацијама, до краја 2018., - обезбеђени приступачни сајтови, до краја 2017., - континуиран пораст приступачних интернет презентација органа државне управе, ЈЛС и јавних служби 	МДУЛС, сви органи и организације	нису потребна додатна средства
1.1.8	подршка пројектима ОЦД који се односе на унапређење социјалне укључености особа са инвалидитетом применом ИКТ	<ul style="list-style-type: none"> - објављивање конкурса за избор програма у области информационог друштва који се односе на унапређење социјалне укључености особа са инвалидитетом применом ИКТ, - подршка програмима који доприносе унапређењу социјалне укључености особа са инвалидитетом 	<ul style="list-style-type: none"> - унапређен положај особа са инвалидитетом у мери која подразумева њихову равноправност у остваривању права и преузимању одговорности са другим члановима друштвене заједнице; - Подигнут ниво информисаности код особа са инвалидитетом о постојању ИКТ алата који могу да унапреде свакодневни живот 	МТТТ	Буџет РС

1.1.9	обезбеђена употреба знаковног језика у складу са законом	<ul style="list-style-type: none"> - спровођење стандардизације и израда програма обуке знаковног језика, - сагледавање потреба глувих и обезбеђење већег броја канцеларија и тумача знаковног језика, - формирање кол центара 	<ul style="list-style-type: none"> - донет програм обуке за учење знаковног језика, до краја 2016. - приступљено стандардизацији знаковног језика, до краја 2017. - повећан број канцеларија и тумача знаковног језика, на годишњем нивоу, до краја 2017. - омогућавање употребе знаковног језика у складу са потребама, континуирано 	МРЗБСП, сви органи и организације, удружења глувих особа	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
-------	--	---	---	---	---

Оперативни циљ 2. - Континуирани рад, дугорочна сарадња и заједничко планирање, као и обезбеђивање фондова ради унапређивања стања нарочито у областима приступачности јавних објеката, саобраћајне инфраструктуре и превозних средстава у јавном превозу путника, приступачности информација и комуникација, као и услуга намењених јавности

1.2.1	постепено обезбеђивање пуне приступачности постојећих објеката за јавне намене у архитектонском и у организационом смислу	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђивање потпуне приступачности (улаз, писарница, тоалет и лифт) постојећих објеката за јавне намене, - изградња нових приступачних објеката, - обезбеђен приступ услугама у организационом смислу – измештене службе у просторије у приземљу, учионице и сл. комуникација електронским путем, портал Е-управа 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђена средства за грађевинске радове на постојећим објектима за јавну намену, - спроведени радови на неприступачним објектима/број објеката на годишњем нивоу, - смањен број објеката за јавну намену који нису приступачни, континуирано, - извршене промене у организацији обављања делатности у правцу омогућавања приступачности 	сви органи у оквиру своје надлежности, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
1.2.2	обезбеђење приступачности спортских, културних и других објеката	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђивање приступачности улаза, тоалета, лифтова и др., - инсталирање натписа на Брајевом писму и прописана светлосна, тактилна и звучна сигнализација, 	<ul style="list-style-type: none"> - број објеката где је обезбеђена приступачност се повећава, константно, - инсталирани натписи на Брајевом писму и прописана светлосна, тактилна и звучна сигнализација, по годинама 	МОС, МКИ, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

1.2.3	обезбеђивање физичке приступачности стамбених зграда	<ul style="list-style-type: none"> - прихватање принципа Универзалног дизајна у погледу изградње и реконструкције стамбених зграда, - планирање средстава постаје редовна пракса код израде финансијских планова локалних самоуправа, - спровођење радова на стамбеним зградама 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђена средства за финансирање приступачности стамбених објеката на нивоу ЈЛС континуирано - повећање приступачности стамбених објеката, односно број стамбених објеката по ЈЛС у којима је обезбеђена потпуна приступачност објеката и станова (улаз, лифт, тоалети...), 	ЈЛС	буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
1.2.4	постављање опреме на путевима и саобраћајницама којима се обезбеђује несметано кретање ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање начина и обезбеђење средстава за постављање опреме за несметано кретање особа са инвалидитетом, - обучени радници који изводе и надгледају извођење радова, 	<ul style="list-style-type: none"> - број приступачних путева и саобраћајница се повећава редовно, - спроведене обуке радника који надгледају и изводе радове на саобраћајницама 	МГСИ, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
1.2.5	спровођење адаптације међуградских аутобуских и железничких станица, увођење приступачних средстава јавног превоза у друмском и железничком саобраћају	<ul style="list-style-type: none"> - израда плана адаптације аутобуских и железничких станица и набавке приступачних средстава јавног превоза, - извођење адаптација станица - постепено увођење приступачног превоза у друмском и у железничком саобраћају 	<ul style="list-style-type: none"> - израђен план адаптације аутобуских и железничких станица и набавке приступачних средстава јавног превоза, до краја 2018., - број адаптираних станица, по годинама се повећава - обезбеђена приступачна превозна средства у друмском и железничком саобраћају, по годинама 	МГСИ, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
1.2.6	остваривање права на повластице у унутрашњем путничком саобраћају	<ul style="list-style-type: none"> - издавање књижица за коришћење повлашћене возње, - упознавање заинтересованих о праву на повластице, - повраћај средстава аутопревозницима за коришћење повлашћеног превоз 	<ul style="list-style-type: none"> - број лица која су остварила повластице, на годишњем нивоу - несметано остваривање остваривање права на повластице, - обим извршеног повраћаја 	удружења ОСИ, МРЗБС	Буџет РС

1.2.7	остваривање права на царинске олакшице	<ul style="list-style-type: none"> - издавање потврда за увоз аутомобила, - редовно вођење базе података о издатим потврдама, - вршење рефундација плаћеног ПДВ приликом увоза аутомобила за ОСИ, - рефундација ПДВ за медицинска помагала 	<ul style="list-style-type: none"> - број издатих потврда на годишњем нивоу, - ажурирање базе података о издатим потврдама редовно, - износ средстава и број лица која су остварила право на рефундацију ПДВ, по годинама 	МРЗБСП, МЗ, МФ	70 милиона динара
1.2.8	обезбеђивање градског превоза за ОСИ у складу са потребама	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање потреба за превозом особа са инвалидитетом у градским срединама, - обезбеђивање услова за реализацију потреба за превозом ОСИ, - реализација градског превоза у ЈЛС 	<ul style="list-style-type: none"> - у локалним плановима предвиђено обезбеђивање превоза за ОСИ и предвиђени рокови и начини за реализацију, - спроведена анализа потреба за локалним превозом у већим градовима, до краја 2018. - повећан број ЈЛС у којима је обезбеђен превоз, континуирано 	МГСИ, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
1.2.9	обезбеђено несметано кретање уз помоћ пса водича	<ul style="list-style-type: none"> - спровођење едукације о постојању и примени прописа о кретању уз помоћ пса водича, - омогућавање кретања уз помоћ пса водича у свим објектима и просторима у складу са законом 	<ul style="list-style-type: none"> - едукација слепих лица и одговорних у појединим органима спроведена регионално, до краја 2018. - број слепих лица оспособљених за самостално кретање се повећава, континуирано 	МРЗБС, сви органи у оквиру своје надлежности, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

2. Област деловања: ПАРТИЦИПАЦИЈА

ПОСЕБНИ ЦИЉ: Омогућавање уживања свих утврђених права у пуном обиму, уклањањем различитих препрека у правцу пуног и једнаког учешћа у друштву и обезбеђењем квалитетних услуга у заједници, у складу са потребама особа са инвалидитетом

Оперативни циљ 1. - Превазилажење препрека на које особе са инвалидитетом наилазе у остваривању права у својству појединаца, потрошача, учесника у културном, економском, политичком, спортском и др. животу, уз развијање механизма за праћење политика и мера у односу на особе са инвалидитетом у различитим областима и ојачавање улоге удружења особа са инвалидитетом

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор финанс.
2.1.1	сагледавање препрека за пуно учешће у свим областима од друштвеног и појединачног интереса на свим нивоима	<ul style="list-style-type: none"> - прикупљање података о ограничењима у остваривању пуног учешћа у друштву, - развијање прописа, мера и активности и њихова примена у отклањању пуне партиципације ОСИ, - смањивање броја идентификованих препрека за пуно учешће у друштвеном животу 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледане препреке у остваривању права ОСИ, ивршена анализа могућности за изједначавање положаја особа са инвалидитетом у различитим областима, - обезбеђена могућност равноправног остваривања права, усаглашавањем прописа и креиравањем мера подршке у различитим областима, континуирано 	сви органи и организације, Савет за ОСИ, ОЦД	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
2.1.2	ојачана улога ОСИ и њихових удружења у процесу креирања политика и права, у заступању интереса и даљег развоја и праћења политике унапређења положаја ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - едуковање и јачање капацитета удружења ОСИ које заговарају унапређење положаја ОСИ, - редовно укључивање ОСИ приликом обликовања политика и прописа, - тражење сугестија и предлога ОСИ у поступку доношења прописа, - развијање пројектног начина финансирања програма од јавног интереса које спроводе удружења оси у различитим областима (култура, информисање, социјална заштита...) и нивоима, ради пружања више услуга у складу са потребама, - уређење положаја удружења ОСИ и јачање правног оквира за учешће и рад удружења ОСИ у ЈЛС 	<ul style="list-style-type: none"> - креиране и спроведене активности на јачању капацитета удружења ОСИ, редовно - радне групе у којима се сачињавају прописи и стратешка и планска документа обухватају и представнике особа са инвалидитетом, број радних група/број укључених ОСИ, континуирано - прихватање сугестија и предлога ОСИ у поступку доношења прописа, континуирано - у потпуности развијен пројектни начин финансирања активности удружења на свим нивоима, до краја 2018., - уређен положај организација ОСИ и правни оквир за рад у ЈЛС, до краја 2018. 	сви органи и организације	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

2.1.3	ојачана улога Савета за ОСИ на националном нивоу	<ul style="list-style-type: none"> - укључивање Савета за ОСИ у креирање и праћење политике везане за унапређење положаја ОСИ, - Савет за ОСИ даје мишљења о прописима везаним за унапређење положаја особа са инвалидитетом - Савет за ОСИ прати развој и стандардизацију знаковног језика и Брајевог писма 	<ul style="list-style-type: none"> - Савет за ОСИ учествује у креирању и прати све политике везане за унапређење положаја ОСИ, - Савет укључен у процес развоја и стандардизације знаковног језика и Брајевог писма 	МРЗСП	нису потребна додатна средства
2.1.4	пружање подршке процесу инклузије у друштво посебно на локалном нивоу	<ul style="list-style-type: none"> - развој система адекватне мултидисциплинарне подршке ОСИ у ЈЛС, - формирање савета за ОСИ на локалном нивоу или се проблеми ОСИ решавају у оквиру постојећих тела на локалном нивоу, - сачињавање планова за укључивање ОСИ у живот локалне заједнице, - укључивање ОСИ у израду планова и рад тела, - обезбеђивање одговарајућег броја приступачних социјалних станова на локалном нивоу, - обезбеђивање станова-кућа за услугу становање уз подршку на локалном нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> - формирана тела или питања се инвалидности обрађују у оквиру постојећих тела - израђени планови и програми на локалном нивоу који обухватају унапређење положаја ОСИ, - бој ОСИ укључен по годинама и јединицама локалне самоуправе - обезбеђен адекватан број приступачних социјалних станова – 10% на локалном нивоу, - обезбеђени станови-куће за становање уз подршку, по годинама 	ЈЛС	нису потребна додатна средства
2.1.5	повећање укључености у политички и јавни живот заједнице	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање могућности за обезбеђење приступачних избора-гласачких места и изборног материјала, - усаглашавање прописа о приступачним изборима, извршена измена изборног законодавства како би се на бази пуног учешћа и недискриминације омогућило оставирање политичких права и слобода ОСИ, - промоција могућности за постављење на представничке функције и положаје 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледане могућности и спроведени радови на омогућавању приступачности изборних места, до краја 2018., - усаглашени прописи и извршена измена изборног законодавства, до краја 2018., - број ОСИ на функцијама у ЈЛС, по годинама 	МДУЛС, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

2.1.6	развијање партнерства са удружењима ОСИ у свим областима, на свим нивоима	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђивање простора и могућности за спровођење активности удружења и савеза на свим нивоима, - обезбеђивање средстава за спровођење активности удружења, - укључивање ОСИ у рад тела на локалном нивоу, - сарадња са представницима ОСИ у питањима која су од значаја за ову популацију (пр. заступљеност међу члановима комисије која одлучује о додели средстава пројектима пријављеним на конкурс за културне делатности ОСИ) - укључивање удружења у креирање и спровођење планова о укључивању ОСИ у живот заједнице на локалном нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђен простор и други услови за деловање удружења ОСИ на свим нивоима, - обезбеђена средства за финансирање рада удружења особа са инвалидитетом на републичком и локалном нивоу, - представници ОСИ укључени у рад комисија које одлучују о додели средстава пројектима пријављеним на конкурс за културне делатности ОСИ, на годишњем нивоу 	МРЗБСП, МКИ, МОС, МДУИЛС, МП, КСЦД, КЉМП, Канцеларија за КИМ, ПР, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
2.1.7	обезбеђивање укључивања ОСИ у спортске, рекреативне, културне, позоришне и друге садржаје на свим нивоима	<ul style="list-style-type: none"> - креирање мера и активности које подстичу укључивање ОСИ у различите садржаје, - укључивање ОСИ и удружења ОСИ у различите садржаје на свим нивоима, - подржавање културног, спортског, позоришног и другог стваралаштва ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - мере и активности креиране и уврштене у планове на свим нивоима, - обезбеђена средства за укључивање ОСИ, редовно - учешће ОСИ на различитим садржајима обезбеђено, континуирано - број и врста манифестација које обухватају стваралаштво ОСИ на свим нивоима, годишње 	МОС, МКИ, МРЗБСП, ЈЛС, удружења ОСИ	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

2.1.8	развој туристичких садржаја у складу са потребама ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање стања у погледу могућности за коришћење садржаја у туризму за ОСИ у РС, - адаптација постојећих и изградња приступачних туристичких објеката, - прилагођавање туристичких садржаја у правцу развијања здравствених, рекреативних, дечијих и др. активности у туризму - успостављање сарадње туристичких и здравствених капацитета, - промоција туристичких и рекреативних садржаја прилагођених ОСИ - обезбеђивање рељефних и натписа на Брајевом писму на туристичким дестинацијама, као и светлосне сигнализације 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледано стање по локацијама и врстама туризма – бањски, рехабилитациони, рекреативни...у РС, до краја 2017. - направљени планови и програми прилагођавања туристичких објеката и садржаја, до краја 2018. - извршене адаптације, број објеката и садржаја по годинама, - успостављена сарадња и обезбеђене здравствене услуге у туристичким центрима, редовно - спровођење кампања континуирано, - обезбеђено прилагођавање у организационом смислу и постављене табле и уређаји на туристичким дестинацијама, континуирано 	МТТТ, МЗ, ТОС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
-------	---	--	--	---------------------	--

Оперативни циљ 2. – сагледавање броја и структуре особа са инвалидитетом и услова њиховог живота уз пружање подршке развоју услуга у заједници и информисања јавности о положају особа са инвалидитетом уопште и посебно које живе у установама резиденцијалног типа

2.2.1	редовно прикупљање података о ОСИ и њиховим условима живота	<ul style="list-style-type: none"> - креирање редовних истраживања и прикупљања података о ОСИ уопште и посебно у установама здравствене и социјалне заштите, - прикупљање и редовно објављивање родно сензитивних, статистичких података у приступачним форматима о броју ОСИ у РС, условима живота, у односу на старосно доба, ниво образовања, радни статус, приходе, број чланова домаћинства и др. сагледавајући стопу ризика од сиромаштва и социјалне искључености кроз СИЛК и Анкету о радној снази, - сачињавање јединствене базе података о организацијама и удружењима особа са инвалидитетом и њиховим члановима, - сагледавање потреба ОСИ на основу статистичких података и анализа 	<ul style="list-style-type: none"> - редовна истраживања о ОСИ у установама здравствене и социјалне заштите се спроводе, на годишњем нивоу - подаци о ОСИ уврштени у редовна статистичка истраживања кроз СИЛК и Анкету о радној снази и објављују се у приступачним форматима - направљена јединствена, ажурна база података о организацијама и удружењима ОСИ и њиховим члановима, - сачињене анализе на основу редовних истраживања, сагледане потребе и креиране мере, по годинама 	РЗС, МРЗБСП, МЗ, РЗСЗ, сви органи и организације	не треба обезбедити додатна средства
2.2.2	информисање јавности о положају и правима ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - развијање програма информисања јавности о ОСИ, на локалном нивоу - одржавање трибина, округлих столова и едукација о особама са инвалидитетом и њиховим способностима, - организовање семинара и обука за стручне раднике на нивоу јединица локалне самоуправе за сензибилизацију за рад са ОСИ, - креирање медијских садржаја о ОСИ уопште и у резиденцијалним установама, - промовисање примера добре праксе у пружању подршке инклузији ОСИ у друштвене токове 	<ul style="list-style-type: none"> - развијени програми едукације у локалне планове, - одржане трибине, округли столови и едукације/број активности и број присутних - развије и спроведене обуке стручних радника, број активности/број присутних, континуирано - повећан број медијских садржаја о ОСИ, - укључени примери добре праксе у процесу информисања јавности 	сви органи и организације, ЈЛС, ОЦД	не треба обезбедити додатна средства

3. Област деловања: ЈЕДНАКОСТ

ПОСЕБНИ ЦИЉ: Промовисање и активно деловање у правцу равноправног третмана особа са инвалидитетом у свим областима друштвеног живота

Оперативни циљ 1. – обезбеђење што већег нивоа заштите од дискриминације и спровођење активне политике борбе против дискриминације и промоцију једнаких могућности у свим сферама друштвеног живота подизањем нивоа свести друштвених актера о облицима дискриминације и њиховом превазилажењу нарочито у областима пружања јавних услуга, приступа правди, запошљавања и рада, образовања и рада органа јавне власти, посебно подржавањем рада удружења грађана које се баве овим питањима

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор финанс.
3.1.1	праћење примене постојећих прописа уз истовремени рад на њиховом усаглашавању и унапређењу права ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - редовно праћење и усаглашавање прописа којима се уређује положај, врста и обим права особа са инвалидитетом у правцу изједначавања могућности у свим областима, измена Закона о забрани дискриминације у циљу пуне усклађености са правним тековинама ЕУ а, - ратификација Споразума из МАРАКЕША, - сачињавање извештаја о праћењу прописа и вршење анализе положаја ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - измењени прописи у правцу унапређења права и положаја ОСИ, посебно антидискриминационо законодавство, до краја 2018. - ратификован Споразум из Маракеша, до краја 2018., - сачињени извештаји и анализе, континуирано 	МРЗБСП, МПНТР, ПР, ЗГ	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
3.1.2	развијање ефикасне правне заштите, уз развијање и спровођење планова превенције и спречавања дискриминације ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - уграђивање антидискриминационих мера у политике, стратешка документа и акционе планове, - едукација стручног кадра у правосуђу, државној управи и локалној самоуправи, здравству и образовању из области антидискриминационог права, - обезбеђивање поштовања препорука повереника и заштитника грађана - повећан број програма који се баве питањима остваривања права особа са инвалидитетом која укључују ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - антидискриминационе мере уграђане у стратешка документа и планове, - креиране обуке за стручне раднике у правцу спречавања дискриминације ОСИ до краја 2018. - реализовани едукативни програм у различитим областима области - препоруке ЗГ и повереника се прихватају, број препорука по областима и предузете мере на годишњем нивоу - укључена удружења ОСИ у погледу спровођења антидискриминационог законодавства, континуирано 	сви органи и организације	не треба обезбедити додатна средства

3.1.3	усаглашавање термина везаних за особе са инвалидитетом у свим прописима	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање неуједначености терминологије у смислу коришћења израза хендикепиране, особе са посебним потребама и сл. - усаглашени прописи у смислу јединствене терминологије 	- извршене измене прописа ради коришћења јединственог термина – особе са инвалидитетом, до 2020.	сви органи и организације	не треба обезбедити додатна средства
3.1.4	подизање нивоа свести друштва о значају забране дискриминације и механизма заштите од дискриминације	<ul style="list-style-type: none"> - спровођење информативних кампања са примерима добре праксе, - сачињавање приручника о препознавању облика дискриминације - подизање нивоа знања ОСИ о могућности остваривања права и редовно ажурирање водича о правима ОСИ - укључивање ОСИ и удружења у кампање подизања нивоа свести нарочито на локалном нивоу, - обезбеђивање суфинансирања и нових модела финансирања активности које за циљ имају поштовање права и подизање нивоа свести заједнице о правима ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - редовно спровођење информативних кампања, - сачињен приручник о препознавању облика дискриминације, до краја 2018. - одржани округли столови и едукације усмерене ка ОСИ и редовно ажурирање водича о правима ОСИ, на годишњем нивоу <ul style="list-style-type: none"> - ОСИ укључене у информативне кампање, редовно - обезбеђено суфинансирање и пронађени нови модели финансирања активности које за циљ имају поштовање права и подизање нивоа свести заједнице о правима ОСИ, до краја 2018. 	ПР, ЗГ, МРЗБСП, ОЦД	не треба обезбедити додатна средства
3.1.5	обезбеђене службе хитних интервенција и помоћи у ванредним ситуацијама	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање свеобухватног и приступачног приступа за ванредне ситуације, - сачињавање протокола и приступачних информативних услуга у МУП, здравству и другим органима, - континуирана и обавезна обука особља свих служби за хитне интервенције о пружању помоћи и раду са ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - усвојен свеобухватни документ који обезбеђује приступ ванредним ситуацијама ОСИ, до краја 2018., - сачињени протоколи у различитим ситуацијама (приручници на Брајевом писму, апликације за СМС поруке и сл), до краја 2018., - обезбеђена континуирана и обавезна обука особља свих служби за хитне интервенције 	МУП, МЗ, други органи и организације	Буџет РС

3.1.6	осигурање равноправног приступа правди	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање процесно правних препрека ради осигурања равноправног приступа правди, - предузимање мера за превазилажење процесно правних препрека кроз пуну хармонизацију процесних правила са одредбама Конвенције о правима ОСИ у циљу остваривања равноправног приступа правди, - континуирана обука за носиоце правосудних функција, административно-техничко особље у правосуђу и полазнике Правосудне академије о правима ОСИ, - прилагођавање услова у заводима за извршење кривичних санкција потребама ОСИ, - статистичко праћење судских поступака у вези са спречавањем дискриминације по основу инвалидитета по врстама дискриминације, родно, старосно и др. - средства прикупљена по основу одлагања кривичног гоњења (опортунитет кривичног гоњења) усмерена у одређеном проценту за удружења ОСИ и спровођење активности за ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледане препреке у спровођењу различитих поступака, до краја 2018. - предузете мере – измењено законодавство, обезбеђени услови за остваривање физичке и информационе приступачности, до краја 2018. - сагледане потребе и унапређени услови у заводима за извршење кривичних санкција потребама ОСИ, до краја 2018. и даље континуирано, - обезбеђена континуирана обука за носиоце правосудних функција, административно-техничко особље у правосуђу и полазнике Правосудне академије о правима ОСИ, до 2018., - обезбеђено статистичко праћење судских поступака, редовно - износ средстава од опортунитета усмерен за ОСИ, по годинама 	МП, ПА	не треба обезбедити додатна средства
3.1.7	подстицање волонтирања погледу изједначавања могућности ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - ојачавање волонтерских организација, усмеравање и промоција волонтаризма према ОСИ, - успостављање сарадње волонтерских организација и удружења ОСИ, центара за соц.рад, установа и других носилаца активности на унапређењу положаја ОСИ, - укључивање школа и факултета, - реализације волонтерских активности у сарадњи са НВО, центрима за соц.рад и установама 	<ul style="list-style-type: none"> - информативне кампање креиране и спроведене промоција волонтаризма према ОСИ, - успостављена сарадња између волонтерских организација и удружења ОСИ, центара за соц.рад, установа, школа и факултета - подстицање реализације пројеката који укључују волонтере, праћење броја волонтерских активности по годинама 	МРЗБСП, волонтерске организације, удружења ОСИ	не треба обезбедити додатна средства

Оперативни циљ 2. - Сагледавање и елиминисање кумулативних ефеката дискриминације које особе са инвалидитетом потенцијално доживљавају по другим основама попут националне припадности, старости, расе или етничке припадности, пола, вероисповести, уверења или сексуалног опредељења

3.2.1	подстицање родне равноправности и заштите права жена са инвалидитетом	<ul style="list-style-type: none"> - родна компонента елемент приступа унапређењу положаја ОСИ, са вођењем родно сензитивне статистике - унапређивање квалитета постојећих услуга подршке и развој нових сервиса подршке за жене са инвалидитетом - сагледавање ефеката мера у спречавању насиља и злостављања жена са инвалидитетом 	<ul style="list-style-type: none"> - родна компонента уграђена у мере унапређења положаја особа са инвалидитетом, - родно сензитивна статистика се води, редовно у свим областима - публиковани подаци о ефектима спровођења мера и политика спречавања злостављања, - обезбеђена материјална и друга средства организацијама које се баве заштитом права жена са инвалидитетом 	сви органи и организације, ОЦД	не треба обезбедити додатна средства
3.2.2	спречавање облика вишеструке дискриминације и предузимање мера за остваривање равноправности вишеструко дискриминисаних ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање облика вишеструке дискриминације, - креирање механизма за спречавање вишеструке дискриминације, - јавно промовисање једнакости за поједине категорије вишеструко дискриминисаних - подстицање укључивања ОСИ и удружења у спречавање облика вишеструке дискриминације 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледани облици и публиковани у различитим форматима – сајт, штампани медији и сл. до краја 2018. - креирани механизми који обухватају конкретне мере и активности за спречавање вишеструке дискриминације, - спроведене кампање у вези промоције једнакости вишеструко дискриминисаних, - укључени ОСИ у поступцима који се воде пред ПР, ЗГ, судским поступцима, по годинама 	сви органи и организације	не треба обезбедити додатна средства

3.2.3	прикупљање статистичких података о поступцима пред ПР, ЗГ и у судским поступцима по врстама и облицима вишеструке дискриминације	<ul style="list-style-type: none"> - креирање база података, статистичко праћење и анализа прикупљених података о поступцима пред ПР, ЗГ и у судским поступцима, - публикување информација и креирање кампања за заштиту вишеструко дискриминисаних ОСИ, - предлагање мера за спречавање вишеструке дискриминације 	<ul style="list-style-type: none"> - креиране базе података и извршена анализа, до краја 2018. - обезбеђене информације о врстама и облицима вишеструке дискриминације, по годинама, редовно - предложене мере за поједине области и спроведене активности, континуирано 	МО, ЗГ, ПР, други органи	не треба обезбедити додатна средства
3.2.4	обезбеђивање равноправности пред законом и заштита личности	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање прописа о пословној способности лица, - усаглашавање прописа о пословној способности и старатељству са Конвенцијом УН, - омогућавање самосталног доношења одлука у различитим ситуацијама у складу са способностима, - едукација родитеља/старатеља ОСИ, посебно оних лишених пословне способности, о правима њихове деце, - развијање услуга подршке у одлучивању за особе под старатељством, посебно особе са интелектуалним тешкоћама, - измена прописа о оверавању потписа, рукописа и преписа, у циљу пуне хармонизације са допунама Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом и омогућавања употребе факсимила у формалним правним пословима 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледани и усаглашени прописи којима је уређена пословна способност лица-Породични закон и ванпарнични поступак, до краја 2018. - омогућено самостално доношење одлука у различитим ситуацијама у складу са способностима, структура лица и права, континуирано, - развијање услуга подршке у одлучивању за особе под старатељством, континуирано - спроведена кампања едукације родитеља/старатеља ОСИ лишених пословне способности о правима, до краја 2018. - измењен Закон о оверавању потписа, до краја 2018. 	МП, МРЗСБ	не треба обезбедити додатна средства

3.2.5	заштита ОСИ од насиља, злостављања, експлоатације	<ul style="list-style-type: none"> - унапређивање правног оквира за ефикасну заштиту ОСИ од насиља, злостављања и експлоатације у свим областима, - успостављање ефикасних механизма за праћење и надзор, пружање подршке особама изложеним насиљу, злостављању и експлоатацији, - сагледавање ризика и кључних проблема од утицаја на заштиту деце са инв. од свих видова насиља, - континуирано деловање свих надлежних органа ради обезбеђивања правовремене и ефикасне заштите ОСИ од насиља, злостављања и експлоатације, - обезбеђивање приступачних СОС телефона и архитектонске приступачности у сигурним кућама за жртве насиља, - процесуирање случајева нехуманог и понижавајућег понашања према ОСИ, жене са инвал. заштићене у поступцима заштите од насиља и посебно сексуалног - успостављање статистичког праћења броја и врсте поступака 	<ul style="list-style-type: none"> - унапређен правни оквир за ефикасну заштиту ОСИ од насиља, злостављања и експлоатације- донети протоколи у свим установама соц.заштите, здравства, МУП-а..., до краја 2018., - успостављени ефикасни механизми за праћење и надзор, пружање подршке особама изложеним насиљу, злостављању и експлоатацији, до 2018., - ојачани капацитети и спроведене обуке независних тела, ЈЛС и инспекције у установама социјалне и здравствене заштите ради спречавања насиља, континуирано, - обезбеђени СОС телефони и приступачност у сигурним кућама за жртве насиља, до краја 2018., - спровођење инспекцијског и надзора над радом у установама за смештај корисника, по годинама - сагледани и процесуирани случајеви нехуманог и понижавајућег понашања, број случајева по годинама 	МРЗБС, МЗ, МП, МУП, ЈЛС	не треба обезбедити додатна средства
-------	---	--	--	-------------------------	--------------------------------------

4. Област деловања: ЗАПОШЉАВАЊЕ

ПОСЕБНИ ЦИЉ: Повећање укључености особа са инвалидитетом на тржиште рада и повећање нивоа њихове запошљивости и запошљавања

Оперативни циљ 1. - Свеобухватно сагледавање положаја особа са инвалидитетом на тржишту рада у РС, а ради утврђивања стања у области, идентификовања узрока и препрека у запошљавању особа са инвалидитетом, њиховог ублажавања и превазилажења

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор финанс.
4.1.1	сагледавање стања у области запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - прикупљање и анализа података кроз праћење свих мера и активности АПЗ и њиховог ефекта на запошљавање ОСИ, уз континуирано унапређивање методе евалуације, - сарадња са ПУ, НСЗ, РЗС и другим органима ради свеобухватног прикупљања података, - сачињавање обједињеног извештаја на основу прикупљених података из расположивих извора, - спровођење анализе прикупљених података ради сагледавања стања, идентификовања изазова и могућих решења за укључивање особа са инвалидитетом на тржиште рада кроз унапређење мера којима се подстиче њихово запошљавање и одржање запослења на отвореном тржишту и у посебним облицима запошљавања 	<ul style="list-style-type: none"> - извештавање о реализованим мерама АПЗ (број ОСИ обухваћених мерама АПЗ, разврстано према мерама, полу, годинама старости, образовном нивоу, дужини тражења посла, учешће ОСИ укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених, удео ОСИ у укупној незапослености) континуирано по годинама, - редовно објављивање података и извештавање о положају ОСИ на тржишту рада, начинима извршења обавезе запошљавања, запошљавању у посебним облицима запошљавања, квалитативним и квантитативним променама, показатељима и изазовима у подстицању запошљавања и одржању запослења ОСИ, годишње - креирање и имплементација нових мера, у односу на потребе 	РЗС, НСЗ, ПУ, РФ ПИО, централни регистар МРЗБСП	нису потребна додатна средства

4.1.2	оснаживање ОСИ ради укључивања на тржите рада и превенирања ране искључености са тржишта рада	<ul style="list-style-type: none"> - успостављање заједничких иницијатива са организацијама и удружењима ОСИ, школама и образовним институцијама ради оснаживања особа са инвалидитетом и њиховог информисања о значају образовања и запошљавања и начину укључивања на тржите рада - развијање модела активације и активација што већег броја ОСИ ради благовременог укључивања на тржиште рада, информисања о мерама АПЗ, могућностима запошљавања на отвореном тржишту рада и запошљавања 	<ul style="list-style-type: none"> - спроведене заједничке информативне кампање у образовним институцијама, годишње - развијени модели активације и реализовани едукативни програми од стране НСЗ, НВО и других организација, подигнут ниво свести ОСИ о значају благовременог укључивања на тржиште рада, повећан број новопријављених незапослених ОСИ на евиденцији НСЗ, повећана информисаност ОСИ о мерама АПЗ и могућностима запошљавања на отвореном тржишту рада 	НСЗ, ОЦД, образовне институције, сви органи и организације	нису потребна додатна средства
4.1.3	подизање нивоа знања и компетенција свих друштвених актера укључених у процес креирања и примене политике запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - организовање радионица и актива ради стицања додатних знања од значаја за креирање и спровођење политике запошљавања теже запошљивих лица, - организовање семинара и обука за сензибилизацију радника НСЗ и агенција за запошљавање, - унапређивање процедура за рад са ОСИ у НСЗ и агенцијама за запошљавање, - укључен одговарајући број стручних радника у обуку за учење знаковног језика 	<ul style="list-style-type: none"> - одржане радионице и едукације, усвојена додатна знања од значаја за креирање и спровођење политике запошљавања теже запошљивих лица, - број лица укључених на обуке и семинаре по годинама, - донете нове унапређене процедуре у НСЗ за рад са ОСИ, - број обучених стручних радника за коришћење знаковног језика 	НСЗ, МРЗБСП	нису потребна додатна средства

4.1.4	промоција примера добре праксе у запошљавању ОСИ и мера активне политике запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - промоција друштвено одговорног пословања и запошљавања ОСИ, - повезивање послодаваца који запошљавају ОСИ са послодавцима који обавезу извршавају на други начин, - информисање јавности о способностима и могућностима ОСИ на отвореном тржишту рада и у заштићеним облицима запошљавања 	<ul style="list-style-type: none"> - спроведене кампање подстицања запошљавања ОСИ код послодаваца, - повећана заинтересованост послодаваца за запошљавање ОСИ, - спровођење промоција мера подршке запошљавању ОСИ, континуирано - повећан ниво информисаности јавности кроз посебне медијске садржаје о запошљавању ОСИ у отвореној привреди и заштићеном запошљавању 	НСЗ, ЈЛС	нису потребна додатна средства
4.1.5	уједначавање рада комисија за процену радне способности	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање рада комисија на територији целе РС и донетих решења, - креирање и спровођење обука чланова комисија на целој територији РС у правцу доследне примене функционалне процене способности, 	<ul style="list-style-type: none"> - анализиран рад комисија и креиране одговарајуће обуке за примену јединствених критеријума, до краја 2017. - чланови комисија похађали обуке, до краја 2018. - смањен број жалби и приговора на донета решења, на годишњем нивоу 	НСЗ, РФ ПИО	нису потребна додатна средства

Оперативни циљ 2. - Даља, пуна имплементација прописа којима се подстиче запошљавање ОСИ у сарадњи са социјалним партнерима и цивилним сектором, уз посвећивање посебне пажње младима са инвалидитетом при њиховом преласку из образовања на посао, као и запошљавању жена са инвалидитетом, младим ОСИ који рано напуштају школовање и нису у свету рада и младим ОСИ у руралним подручјима

4.2.1	подстицање запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - промовисање запошљавања ОСИ, - спровођење подстицајних мера за запошљавање ОСИ утврђених прописима, - развијање алтернативних видова подршке запошљавању ОСИ - коришћење неискоришћеног простора на локалу ради отпочињања запослења за ОСИ, обезбеђивања средстава из донација за запошљавање ОСИ и др. 	<ul style="list-style-type: none"> - информисани послодавци о могућностима коришћења субвенција за запошљавање ОСИ, - повећан број запослених ОСИ, по годинама континуирано, - омогућено коришћење неискоришћеног простора (сагледано и остварено на локалу као вид подршке запошљавању ОСИ/број на годишњем нивоу) - обезбеђена донаторска средства за запошљавање ОСИ на годишњем нивоу 	МРЗБСП, НСЗ, ЈЛС	Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ, биџети ЈЛС, донаторска средства
-------	----------------------------	--	---	------------------------	---

4.2.2	унапређивање правног оквира и доследна имплементација прописа о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - подизање нивоа знања и компетенција свих друштвених актера укључених у процес примене политике запошљавања ОСИ, - прикупљање и објављивање података кроз праћење свих мера и активности и њихових ефеката на запошљавање ОСИ, - сагледавање могућих наредних корака у правцу постизања веће стопе запослености ОСИ и предлагање конкретних мера, - доношење прописа о социјалном предузетништву и промоција социјалног предузетништва, - организовање радионица и обука у вези са процедурама и условима за оснивање социјалних предузећа уз укључивање удружења ОСИ у информисање и промоцију социјалног предузетништва, - обезбеђивање средстава за развој социјалног предузетништва ОСИ, 	<ul style="list-style-type: none"> - подигнут ниво знања и компетенција укључивањем друштвених актера о могућностима за запошљавање ОСИ, континуирано - сачињена брошура – информатор о раду или сл. о запошљавању ОСИ, спровођењу мера, обавези запошљавања и начинима извршења, предузећима, средствима и др. која се редовно годишње објављује - донет пропис о социјалном предузетништву, до краја 2018. - упозната шира јавност са перспективама развоја социјалног предузетништва у РС и његовој улози и значају у запошљавању теже запошљивих лица - ојачана улога и одговорност ЈЛС, ОЦД и социјалних партнера у правцу подстицања социјалног предузетништва, - спроведене обуке и радионице о социјалном предузетништву, број обука и обухват лица по годинама 	МРЗБСП, НСЗ, ЈЛС, ОЦД	нису потребна додатна средства
4.2.3	подстицање запошљавања младих и жена ОСИ кроз укључивање у мере активне политике запошљавања	<ul style="list-style-type: none"> - праћење спровођења мера активне политике са родном и старосном компонентом, - посвећивање посебне пажње младима са инвалидитетом при њиховом преласку из образовања на посао, као и запошљавању жена са инвалидитетом, младим ОСИ који рано напуштају школовање и нису у свету рада и младим ОСИ у руралним подручјима 	<ul style="list-style-type: none"> - повећање броја укључених младих и жена ОСИ у поједине мере АПЗ, по годинама, континуирано - повећано запошљавање младих и жена ОСИ као резултат укључености у мере АПЗ 	МРЗБСП, НСЗ, ЈЛС, удружења ОСИ	Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ

4.2.4	подизање нивоа запошљивости ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - развијене мере и активности професионалне рехабилитације ОСИ ради мотивисања и стицања вештина потребних за тражење посла; - развијен пакет услуга за приоритетно укључивање особа са инвалидитетом у мере АПЗ - спровођење анализе потреба на тржишту рада - укључивање ОСИ у програме додатног образовања и обука ради повећања нивоа запошљивости 	<ul style="list-style-type: none"> - реализоване мере и активности професионалне рехабилитације и повећан обухват лица укључених у мере и активности усмерене на јачање мотивације и стицање вештина потребних за тражење посла; - сагледане потребе тржишта рада за одређеним занимањима - реализовани програми додатног образовања и обука и повећан обухват ОСИ укључених у програме под општим и посебним условима, на годишњем нивоу 	МРЗБСП, НСЗ, послодавци други образовни и сл. органи	Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ
4.2.5	обезбеђивање боље доступности услуга каријерног вођења и саветовања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - унапређивање квалитета рада пружалаца услуга каријерног вођења и саветовања кроз сензибилисање за подршку ОСИ, - већа доступност информација о могућностима каријерног развоја ОСИ, - повећање броја ОСИ упознатих са концептом каријерног вођења и саветовања и местима где могу добити те услуге 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледане потребе и креиране процедуре за пружаоце услуга каријерног вођења и саветовања ОСИ, - публиковане брошуре и информатори са посебним акцентом на могућности запошљавања ОСИ, - број ОСИ укључених у процес каријерног вођења и саветовања се повећава на годишњем нивоу 	НСЗ, образовне установе	нису потребна додатна средства

4.2.6	јачање капацитета ЈЛС за креирање и спровођење мера подстицања запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - прикупљање и анализа података и индикатора о локалном тржишту рада са аспекта могућности запошљавања ОСИ, - јачање улоге удружења ОСИ у локалним саветима за запошљавање, - креирање локалних акционих планова запошљавања и обезбеђивање средстава за реализацију програма и мера АПЗ, - обезбеђивање мултиресорне сарадње на локалном нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> - подигнут ниво знања и компетенција друштвених актера на нивоу ЈЛС о могућностима за запошљавање ОСИ, - обезбеђено заједничко деловање различитих актера на локалном нивоу у правцу подстицања запошљавања ОСИ, - редовно прикупљање података и вршење анализа са локалног нивоа, - креиране мере и обезбеђена средства на локалном нивоу, по годинама, континуирано 	НСЗ, ЈЛС	нису потребна додатна средства
4.2.7	унапређење сарадње и даљи развој партнерства са институцијама и заинтересованим странама у подстицању запошљавања ОСИ и укључивању на тржиште рада	<ul style="list-style-type: none"> - успостављање сарадње креатора и носилаца политике запошљавања са предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ, образовним установама, организацијама цивилног друштва, послодавцима и другим органима и организацијама ради укључивања свих друштвених актера у процес креирања и примене политике запошљавања ОСИ, свеобухватно 	<ul style="list-style-type: none"> - повећан укљученост свих друштвених актера у процес креирања и примене политике запошљавања ОСИ, континуирано - унапређена сарадња на свим нивоима, повећана информисаност ОСИ, повећан број новопријављених незапослених ОСИ на евиденцији НСЗ, по годинама 	НСЗ, ОЦД, образовне институције, сви органи и организације	нису потребна додатна средства
4.2.8	свеобухватно сагледавање спровођења извршења обавезе запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - редовна контрола праћења извршавања обавезе запошљавања ОСИ - промовисање извршења обавезе запошљавања ОСИ закључивањем уговора о пословно техничкој сарадњи са предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - објављени редовни годишњи извештаји о начину извршења обавезе запошљавања ОСИ - повећан број послодаваца који обавезу извршавају запошљавањем ОСИ - повећан број запослених ОСИ на основу обавезе запошљавања - повећан број уговора о пословно техничкој сарадњи са предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ 	ПУ МРЗБСП, НСЗ	нису потребна додатна средства

4.2.9	јачање капацитета и унапређење рада предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање стања и начина за превазилажење проблема у раду предузећа која послују са већинским државним капиталном, а која се суочавају са тешкоћама у пословању - промовисање производа и услуга предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ ради обезбеђивања сигурније тржишне позиције и извеснијег пласмана - унапређење социјалне функције предузећа кроз подизање нивоа квалитета рада стручних служби, подстицање развоја нових програма обука за ОСИ и спровођење мера професионалне рехабилитације од стране предузећа - обезбеђивање стручне и финансијске подршке предузећима у складу са законом, - коришћење механизма јавних набавки за јачање тржишне позиције предузећа, остваривање већег степена њихове производно - услужне активности и ангажовања укупних ресурса 	<ul style="list-style-type: none"> - побољшано стање у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ у државном власништву, до краја 2018. - побољшан пласман производа и услуга на тржишту - оснажена економска функција реализацијом уговора о пословно-техничкој сарадњи са послодавцима који имају обавезу запошљавања ОСИ, - унапређене вештине и подигнут ниво знања и компетенција стручних радника у предузећима, одржани семинари и радионице, креирани нови програми обука и повећан број незапослених ОСИ укључених у обуке преко НСЗ, годишње - пружена стручна и финансијка подршка за побољшање услова рада и подстицање развоја предузећа, као и субвенционисање зарада за ОСИ запослене у предузећу, континуирано и годишње 	МРЗБСП, ЈЛС, предузећа за проф.рех.	Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ
-------	---	--	--	-------------------------------------	--

4. Област деловања: ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА

ПОСЕБНИ ЦИЉ: унапређивање културе, политике и праксе инклузивног образовања и целоживотног учења особа са инвалидитетом

Оперативни циљ 1. - Адекватно и пуно укључивање у систем инклузивног и квалитетног образовања и доживотног учења, посебно младих и деце са инвалидитетом, путем ране идентификације специфичних потреба сваког детета/ученика са инвалидитетом, пружање адекватне персонализоване помоћи и подршке индивидуализованом учењу

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор фин.
5.1.1	унапређивање и имплементација прописа из области образовања и васпитања, развијање образовања на инклузивним принципима	<ul style="list-style-type: none"> - анализа постојећег законског оквира и утврђивање конкретних циљева инклузивног образовања у складу са законом, - реализација Акционог плана за инклузивно образовање и редовно праћење резултата, - израда упутстава и препорука за пружање подршке деци и ученицима, - обезбеђивање услова за даљи развој инклузивног образовања, - континуирано сагледавање потреба ученика са вишеструким сметњама у развоју и развијање облика подршке, - даљи развој услуге лични пратилац ученика у процесу образовања 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледан правни оквир и извршене измене и допуне, - извештаји о спровођењу Акционог плана за инклузивно образовање, по годинама, - израђена упутства и препоруке за пружање подршке деци и ученицима - повећан број деце са инвалидитетом у школама, на годишњем нивоу, - сагледавање потреба ученика са вишеструким сметњама у развоју редовно и развијени облици индивидуалне подршке, - развијена услуга лични пратилац, по годинама 	МПНТР, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације
5.1.2	унапређивање рада комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке ученику	<ul style="list-style-type: none"> - анализа рада комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке ученику, - јачање компетенција чланова интерресорних комисија, - укључивање представника органа вештачења у рад ИРК, ради праћења детета од рођења на даље, - обезбеђивање средства за финансирање рада ИРК и услуга додатне подршке, - сачињавање стручних упутстава за рад и едукација 	<ul style="list-style-type: none"> - реформисан рад и методологија комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке ученику, - обезбеђени наменски трансфери у локланим самоуправама и националном буџету за финансирање рада ИРК и услуга додатне подршке/број - сачињена упутства и спроведене обуке, по годинама 	МПНТР, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС

5.1.3	<p>обезбеђивање физичке приступачности објеката, приступачности уџбеника и примену асистивних технологија у складу са потребама</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање броја неприступачних образовних установа и постепено обезбеђивање њихове приступачности, - обезбеђивање приступачних уџбеника и наставних средстава у складу са потребама, - обезбеђивање асистивних технологија, - обезбеђивање разумних прилагођавања у установама у складу са индивидуалним плановима образовања 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледана и анализирана приступачност образовних објеката, - повећан број приступачних образовних установа, годишње, - креирани одговарајући приступачни уџбеници и друга наставна средства, у складу са потребама, - успостављен ресурсни центар за асистивне технологије, до краја 2018, - број установа које су извршиле прилагођавања у организационом смислу у складу са потребама, на годишњем нивоу 	МПНТР, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС
5.1.4	<p>унапређивање функционисања педагошких асистената</p>	<ul style="list-style-type: none"> - прецизно дефинисање критеријума за ангажовање педагошких асистената, - обезбеђивање извора финансирања за ангажовање педагошких асистената, - дефинисање описа одговорности педагошких асистената 	<ul style="list-style-type: none"> - донет општи акт о критеријума за ангажовање и утврђивање области рада педагошких асистената, - обезбеђени извори финансирања за ангажовање одговарајућег броја педагошких асистената, - број педагошких асистената на годишњем нивоу 	МПНТР, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС
5.1.5	<p>обезбеђивање боље доступности услуга каријерног вођења и саветовања ОСИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - унапређивање квалитета рада пружалаца услуга каријерног вођења и саветовања и сензибилисање за подршку ОСИ, - већа доступност информација о могућностима каријерног развоја ОСИ, - повећан број ОСИ упознатих са концептом каријерног вођења и саветовања и местима где могу добити те услуге, - обезбеђивање доступности услуга каријерног вођења-просторно, информационо и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђене едукације за пружаоце услуга каријерног вођења и саветовања и сензибилисање за подршку ОСИ, на годишњем нивоу, - обезбеђена већа доступност услуга каријерног вођења-просторно, информационо, до краја 2018., - повећан број ОСИ упознатих са концептом каријерног вођења и саветовања и местима где могу добити те услуге 	МПНТР, НСЗ	нису потребна додатна средства

5.1.6	развој ваннаставних активности за ученике са инвалидитетом	<ul style="list-style-type: none"> - креирање одговарајућих ваннаставних активности у складу са могућностима ОСИ, - укључивање ученика са инвалидитетом у ваннаставне активности – приступачни превоз и објекти за екскурзије, излете и др. 	<ul style="list-style-type: none"> - одређене могућности за ваннаставне активности за ученике са инвалидитетом и учињене доступним кроз примере добре праксе, - број одржаних ваннаставних активности које укључују ученике са инвалидитетом годишње 	МПНТР	нису потребна додатна средства
5.1.7	спровођење афирмативних мера за укључивање ученика са инвалидитетом у процес образовања	<ul style="list-style-type: none"> - креирање и спровођење афирмативних мера за укључивање у процес образовања, - спровођење информативних кампања о афирмативним мерама, - сагледавање могућности оси у односу на потребе тржишта рада и укључивање у процесе образовања у складу са потребама на тржишту рада, - укључивање деце са сметњама у развоју која живе у установама социјалне заштите у образовни систем 	<ul style="list-style-type: none"> - креиране афирмативне мере у смислу менторства, обезбеђивања стипендија и кредита, боравка у студентским домовима и сл. - реализоване афирмативне мере/број ученика са инвалидитетом по годинама, - остварена сарадња са НСЗ на локалном нивоу и повећан број ОСИ укључен у процесе образовања у складу са потребама, - број деце са сметњама у развоју из установа социјалне заштите у образовном систему, на годишњем нивоу 	МПНТР, ЈЛС	нису потребна додатна средства
5.1.8	повећање укључивања ОСИ у више нивое образовања и процес целоживотног учења	<ul style="list-style-type: none"> - спровођење кампања за упис у образовне институције, како ученика тако и одраслих, - организовање индивидуалне припреме за упис у више нивое образовања, - креирање и спровођење специфичних активности у правцу укључивања у процес неформалног образовања и целоживотног учења-доквалификације, преквалификације, обуке и др. 	<ul style="list-style-type: none"> - повећан број ОСИ на факултетима и другим вишим нивоима образовања, годишње - повећан број ОСИ са већим нивоом образовања у односу на претходни период - повећавање броја ОСИ укључених у процес неформалног образовања и целоживотног учења 	МПНТР, ЈЛС, НСЗ, ОЦД	нису потребна додатна средства

5.1.9	положај школа за образовање ученика са сметњама у развоју	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање могућности за трансформацију школа за образовање ученика са сметњама у развоју у ресурсне центре и што потпунији прелазак са специјалног на инклузивно образовање и креирање специфичних мера за прелазак на инклузивно образовање, - побољшање услова у школама за образовање ученика са сметњама у развоју 	<ul style="list-style-type: none"> - креиране мере за прелазак са специјалног на инклузивно образовање, до краја 2018. - трансформисане школе у ресурсне центре, - смањен број ученика у специјалним школама, на годишњем нивоу, - извршени грађевински и други радови на побољшању услова у школама за образовање ученика са сметњама у развоју, по годинама 	МПНТР	Буџет РС, буџети ЈЛС
-------	---	---	---	-------	----------------------

Оперативни циљ 2. - Спровођење континуираног информисања јавности, уз јачање капацитета локалних самоуправа и обавезно стручно усавршавање наставника и другог стручног кадра у образовању и проналажење начина за свеобухватно прикупљање података и редовно праћење постигнутих резултата који се односе на статистичке показатеље о стопама партиципације у области образовања и ефектима на остваривање самосталности и независности особа са инвалидитетом интеграцијом на тржиште рада после процеса образовања

5.2.1	информативне кампање и подизање свести о могућностима и потреби инклузивног образовања и промоција целоживотног учења	<ul style="list-style-type: none"> - континуирано спровођење информативних кампања о правима и потребама деце са инвалидитетом за школску децу и родитеље, - повећавање степена информисаности деце и родитеља о правима деце са инвалидитетом, - подстицање укључивања ОСИ у облике целоживотног учења 	<ul style="list-style-type: none"> - број спроведених информативних кампања о правима и потребама деце са инвалидитетом за школску децу и родитеље, на годишњем нивоу по ЈЛС, - повећан број деце у инклузивном образовању - број ОСИ на обукама повећан, годишње 	МПНТР, ЈЛС, ОЦД	нису потребна додатна средства
-------	---	--	--	-----------------	--------------------------------

5.2.2	<p>едукација кадра у систему образовања и васпитања за примену инклузивних принципа у реализацији образовно-васпитног процеса</p>	<ul style="list-style-type: none"> - развијање одговарајућих обавезних обука наставног и другог стручног кадра о инклузивном образовању, - укључивање друштвене заједнице, породица, ОЦД и др. у процес информисања и едукације о инкл. образовању - сагледавање и реаговање на потребе за одговарајућим стручњацима који поседују специфична знања о алтернативним облицима комуникације 	<ul style="list-style-type: none"> - креирани облици стручног усавршавања, - спроведене обуке наставног и стручног кадра о инклузивном образовању, годишње, - обезбеђено укључивање других актера у обуке, редовно, - обезбеђен одговарајући број стручњака који поседују специфична знања о алтернативним облицима комуникације 	МПНТР, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС
5.2.3	<p>обезбеђивање сарадње са другим актерима на локалном нивоу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање могућности и остваривање сарадње са тржиштем рада, ЈЛС, ОЦД и другим актерима - повезивање и заједничко деловање са установама културе, спорта и др. 	<p>- број инклузивних позоришних представа, изложби и других манифестација из области културе и спорта, и других манифестација, сајмова за запошљавање и др.</p>	образовне установе, други органи и организације	нису потребна додатна средства
5.2.4	<p>праћење статистичких података и постигнутих резултата</p>	<ul style="list-style-type: none"> - креирање адекватне базе података ради статистичког праћења стања у инклузивном образовању, - успостављање сарадње са другим актерима на нивоу ЈЛС у правцу укључивања ученика у различите друштвене токове, - успостављање система мониторинга и евалуације постигнутих резултата у инклузивном образовању 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђено статистичко праћење броја ученика са инвалидитетом у појединим образовним установама на нивоу сваке школске године - успостављена сарадња са установама културе, НСЗ, центрима за социјални рад и другим актерима на нивоу ЈЛС, по годинама - проценат ОСИ запослених одмах након изласка из школе се прати и повећава по годинама 	МПНТР, други органи и организације	нису потребна додатна средства

5.2.5	обезбеђивање праћења и извештавања облицима дискриминације ОСИ у образовању	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање броја и облика дискриминације у образовању, - развијање програма и услуга за превенцију свих облика насиља над децом са развојним сметњама, - вршење едукације о облицима дискриминације и борби против ње, - укључивање родитеља и шире заједнице у борбу против дискриминације у образовању 	<ul style="list-style-type: none"> - сачињени извештаји о броју и облицима дискриминације у образовању, на годишњем нивоу - повећан број обука о спречавању дискриминације, на годишњем нивоу, - развијени програми превенције насиља над децом са развојним сметњама, до краја 2018., - предузете мере на спречавању дискриминације годишње 	МПНТР	нису потребна додатна средства
-------	---	--	--	-------	--------------------------------

5. Област деловања: СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

ПОСЕБНИ ЦИЉ: Омогућавање једнакости, одговарајућег животног стандарда за особе са инвалидитетом и одрживост система социјалне заштите, уз унапређење обухвата и адекватности новчаних давања усмерених на најугроженије

Оперативни циљ 1. - Наставак процеса деинституционализације уз истовремено успостављање, развој и повећање доступности услуга у локалној заједници и подршке самосталном животу особа са инвалидитетом обезбеђивањем средстава и професионалних капацитета за ширење и развој ових услуга од стране различитих пружалаца

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор фин.
6.1.1	праћење и усавршавање постојећих прописа из области социјалне заштите уз истовремени рад на унапређењу услуга за ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање стања, сачињавање анализа и вршење измена постојећих прописа, - усвајање подзаконских прописа на основу Закона о социјалној заштити и њихова примена, - успостављање међусекторске и међуресорне сарадње у поступку израде и имплементације прописа 	<ul style="list-style-type: none"> - извршена анализа примене постојећих прописа, нарочито Закона о социјалној заштити и Породичног закона, до краја 2018. - усвојени општи акти на основу Закона о социјалној заштити, до краја 2018. - формирана тела на локалном нивоу, или ЈЛС прате развој услуга социјалне заштите на локалу 	МРЗБСП, ЈЛС	нису потребна додатна средства

6.1.2	<p>развој механизма који омогућава постојање плурализма пружаоца услуга социјалне заштите</p>	<ul style="list-style-type: none"> - подстицање развоја плурализма пружаоца услуга социјалне заштите кроз расписивање конкурса, обезбеђивање средстава, лиценцирање услуга и др. за различите пружаоце услуга социјалне заштите, - спровођење промотивних кампања и едукација ОСИ, ЈЛС и јавности о остваривању права и услуга из области социјалне заштите, - сарадња и укључивање ЈЛС, обезбеђивање наменских трансфера за ЈЛС 	<ul style="list-style-type: none"> - спроведен поступак лиценцирања различитих услуга социјалне заштите, годишње - расписани конкурси, износ средстава, број пружалаца, на годишњем нивоу, - број пружалаца услуга на локалном нивоу, по услугама годишње - одржане промотивне кампање и едукације, по годинама - број ЈЛС са којима је успостављена сарадња, развијају се услуге и обезбеђени наменски трансфери, износ по годинама, континуирано, 	<p>МРЗБСП, ЈЛС, ОЦД</p>	<p>350.000.000 за конкурсне процедуре + 567 милиона из социјале-око 500 Црвеном крсту МРЗСБ годишње, Буџет РС, буџети ЈЛС</p>
6.1.3	<p>обучавање стручних радника у правцу доследне примене прописа у пракси</p>	<ul style="list-style-type: none"> - креирање обука стручних радника у правцу пружања адекватних услуга ОСИ, - уврштавање обука у програме редовног стручног усавршавања стручних радника у социјалној заштити, - повећање професионалних капацитета на локалном нивоу, 	<ul style="list-style-type: none"> - обуке креиране и уврштене у обавезан програм обуке стручних радника у социјалној заштити - праћење броја стручних радника који су похађали обуке, по годинама 	<p>ЗСЗ, Комора социјалне заштите</p>	<p>нису потребна додатна средства</p>

6.1.4	подстицање деинституционализације	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђивање трансформације установа социјалне заштите, - редовно обезбеђивање средстава за деинституционализацију и трансформацију установа, - редовно обезбеђивање средстава и вршење трансфера ЈЛС за услуге соц. заштите, - успостављање малих домских заједница, - укључивање деце са сметњама у развоју која живе у установама социјалне заштите у образовни систем и тиме омогућавање деинституционализације, - повећање укључивања удружења ОСИ и других пружалаца услуга намењених ОСИ у процесе пружања услуга које доприносе деинституционализацији, на свим нивоима 	<ul style="list-style-type: none"> - урађен план трансформације установа за децу и младе са сметњама у развоју, до краја 2018. - обезбеђена средства за трансфер ЈЛС, по годинама - обезбеђена средства за трансформацију установа, по годинама - успостављене мале домске заједнице, по годинама, - повећан број удружења ОСИ и других пружалаца услуга намењених ОСИ који пружају услуге, на годишњем нивоу, - повећан обухват лица којима се пружају услуге, на годишњем нивоу - смањен број лица у установама резиденцијалног типа, на годишњем нивоу 	МРЗБСП, ЈЛС, установе социјалне заштите	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације, трансфер ЈЛС за 2017.год у износу од 701.2013.14 5,00 динара, за 2018.год 765 милиона динара
6.1.5	обезбеђена мултисекторска сарадња у правцу деинституционализације	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђивање статистичког праћења и ажурирање базе података о пружаоцима и врстама услуга на нивоу ЈЛС, као и броју лица којима су пружене, - повезивање актера социјалне заштите на локалном нивоу – НСЗ, центри за соц.рад, образовне и здравствене установе, НВО и др. формирањем заједничких тимова 	<ul style="list-style-type: none"> - редовна и ажурна база података постоји на сајту РЗСЗ - успостављена сарадња на локалном нивоу, број ЈЛС у којима су формиран заједнички тимови на годишњем нивоу - број лица којима се пружају мултисекторске услуге годишње 	РЗСЗ, ЈЛС, центри за социјални рад	нису потребна додатна средства

6.1.6	<p>успостављање адекватних трајних механизма за спречавање занемаривања и злостављања жена и деце са инвалидитетом</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање узрока и механизма за борбу против занемаривања и злостављања деце са инвалидитетом, - сагледавање узрока и механизма за борбу против занемаривања и злостављања жена са инвалидитетом, - јачање капацитета родитеља за компетентно родитељство, - изградња капацитета кључних актера за идентификацију и интервенцију занемаривања деце са инвалидитетом, - ојачана улога Савета за права детета 	<ul style="list-style-type: none"> - донет АП или креиране специфичне мере за борбу против занемаривања и злостављања жена и деце са инвалидитетом, до краја 2018., - креиране обуке и подршка родитељима, до краја 2018., - креиране и спроведене обуке кључних актера, до краја 2018., - Савет за права детета редовно прати стање и учествује у креирању мера 	<p>МРЗБСП, установе социјалне заштите, центри за социјални рад</p>	<p>нису потребна додатна средства</p>
-------	--	---	--	--	---------------------------------------

Оперативни циљ 2. - Повећање подршке природној породици ради спречавања одвајања деце и проналажење адекватних решења која најефикасније задовољавају њихове потребе, као и унапређење и развијање услова смештаја посебно одраслих са интелектуалним и менталним тешкоћама, уз унапређивање подршке за самостални живот

6.2.1	<p>обезбеђивање адекватне подршке за рањиве групе ОСИ и посебно жене и децу са инвалидитетом</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање тренутног стања и потребног нивоа подршке за самосталан живот у односу на врсту и степен инвалидности, - обучавање стручних радника у правцу сагледавања потреба и пружања одговарајућих услуга деци и женама са инвалидитетом, - сагледавање потреба и креирање специфичних мера подршке деци и женама са инвалидитетом - развој и подршка центрима за породични смештај, - успостављање и развој центара за подршку деци и породицама, - успостављање мере подршке повременог хранитељства, - пружање подршке хранитељским породицама 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледан ниво потребног степена подршке за самосталан живот у односу на врсту и степен инвалидности, - повећан обухват деце услугом лични пратилац и деце у дневним боравцима, - смањен број деце у резиденцијалним установама, посебно млађе од 3 године, - спроведене мере подршке деци и женама са инвалидитетом, развијене услуге, на годишњем нивоу - број центара за породични смештај и центара за подршку деци у породицама, по годинама - ојачани капацитети и инфраструктура центара, по годинама, - број хранитељских породица и степен подршке, по годинама 	<p>МРЗБСП, ЈЛС</p>	<p>Буџет РС, буџети ЈЛС</p>
-------	--	---	---	------------------------	---------------------------------

6.2.2	успостављање и развој програма и услуга за подршку ОСИ и породице	<ul style="list-style-type: none"> - развијање стандардизованих услуга социјалне заштите за ОСИ, посебно персоналних асистената, породичних сарадника, дневних боравака, предаха, саветовалишта... - развијање услуга подршке самосталном животу ОСИ у локалној заједници, уз буџетирање неопходних средстава за финансирање тих услуга - повећање квалитета услуга социјалне заштите вршењем надзора над спровођењем услуга и надзора над радом пружалаца услуга, - креирање пројеката и развијање нових услуга социјалне заштите за ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђена средстава за различите услуге социјалне заштите на свим нивоима, по годинама - број и врста услуга и број лица, по годинама - развијене услуге подршке самосталном животу ОСИ у локалној заједници, по годинама и броју локалних заједница на годишњем нивоу, - број извршених надзора и наложених мера, по годинама - развијене услуге породични сарадник и родитељска линија, до краја 2018. - број и врста нових развијених нових услуга и број обухваћених лица по годинама 	МРЗБСП, РЗСЗ, ЈЛС	Буџет РС, буџети ЈЛС
6.2.3	побољшање услова смештаја у установама резиденцијалног типа	<ul style="list-style-type: none"> - свеукупно сагледавање стања и потреба у установама резиденцијалног типа, посебно смештаја одраслих са интелектуалним и менталним тешкоћама - обезбеђивање финансијских средстава за побољшање услова смештаја у установама резиденцијалног типа, - спровођење радова на побољшању услова смештаја 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледано стање у свим установама и потреба за побољшањем услова смештаја, до краја 2018. - обезбеђена средства по годинама, - извршени радови на побољшању услова смештаја, број објеката по годинама 	МРЗБСП	Буџет РС
<p>Оперативни циљ 3. - Преиспитивање адекватности и обухвата новчаних давања у систему социјалне заштите посебно права на додатак за помоћ и негу другог лица, повезивање комисија за вештачење</p>					

6.3.1	сагледавање положаја ОСИ без примања	<ul style="list-style-type: none"> - вршење упоредне анализе прописа у области бриге о деци, финансијске подршке породици, пензијског и инвалидског осигурања, запошљавања и др., - сагледавање извора прихода ОСИ и могућности за обезбеђивање сталних извора прихода, - сагледавање могућности за обезбеђивање егзистенције ОСИ без примања 	<ul style="list-style-type: none"> - извршена анализа статуса ОСИ по различитим основама и примања по основу тих статуса, до краја 2018. - сагледавање ефеката новчаних давања у социјалној и дечијој заштити, до краја 2018. - креиране мере и обезбеђена средства за сталне изворе прихода за ОСИ, континуирано 	МРЗБСП, МФ	нису потребна додатна средства
6.3.2	унапређење адекватности новчаних давања из система социјалне и дечије заштите	<ul style="list-style-type: none"> - унапређење нормативног оквира ради усмеравања средстава ка најугроженијим корисницима, - редовно статистичко праћење броја и врсте корисника новчаних примања, - формирање заједничких тимова стручњака из различитих области – центри за соц.рад, НСЗ, РФ ПИО, ЈЛС, образовање и здравство, - вршење редовног сагледавања ефеката новчаних давања 	<ul style="list-style-type: none"> - преиспитани прописи са аспекта финансијских ефеката новчаних давања, - измењени прописи из области бриге о деци, финансијске подршке породици, пензијског и инвалидског осигурања, социјалне заштите и др., до краја 2018. - спроведен пилот пројекат у вези формирања заједничких тимова у 5 ЈЛС, до краја 2018., - средства усмерена према потребама, континуирано, број лица и износ средстава по годинама 	МРЗБСП, ЗСЗ, МФ	нису потребна додатна средства

6.3.3	усаглашавање примене правног оквира процене, губитка радне способности и остваривања других права	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање и анализа основа и остваривања права код процене, губитка радне способности и остваривања права на помоћ и негу другог лица, као и других права, - формирање центра за вештачење, ради уједначавања рада комисија, - вршење упаривања података о стицању статуса ОСИ по основу процене радне способности, остваривања права на инвалидску пензију и других права и омогућено остваривање једнаких права у овим поступцима 	<ul style="list-style-type: none"> - извршена анализа правног оквира и процењене могућности за унапређење стања у вези остваривања различитих права, до краја 2018. - извршено повезивање различитих комисија и органа које утврђују статус лица, - формиран центар за вештачење, и омогућено једнообразно остваривање права, до краја 2018. 	МРЗБСП, НСЗ, РФ ПИО, РФЗО, ИРК	нису потребна додатна средства
-------	---	---	---	--	--------------------------------

6. Област деловања: ЗДРАВСТВО

ПОСЕБНИ ЦИЉ: омогућавање особама са инвалидитетом право на равноправан приступ здравству, укључујући мере за очување и унапређење здравља као и ефикасно лечење и рехабилитацију, у складу са њиховим могућностима и потребама

Оперативни циљ 1. - Повећање нивоа информисаности и знања о инвалидитету како стручних здравствених радника и медицинског особља, тако и самих особа са инвалидитетом у смислу превенције различитих обољења, репродуктивног здравља, борби против специфичних обољења и сл. уз промоцију услуга менталног здравља и развој услуга ране интервенције и процене потреба

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор фин.
7.1.1	осигурање свеобухватности здравствене заштите за ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - континуирана промоција здравља и превенција болести на свим нивоима, - континуирана промоција мера ране дијагностике, лечења и адекватне рехабилитације ОСИ, - обезбеђивање приступачних здравствено-промотивних материјала који указују на штетне последице неодговарајуће исхране, пушења и алкохолизма и друге факторе ризика 	<ul style="list-style-type: none"> - спроведена промоција здравља, превенције, мера ране дијагностике, лечења и адекватне рехабилитације ОСИ, по годинама - обезбеђени здравствено-промотивни материјали који указују на штетне последице неодговарајуће исхране, пушења и алкохолизма и друге факторе ризика 	МЗ	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

7.1.2	усаглашавање правног оквира у области здравства	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање и измена прописа о заштити лица са менталним сметњама, о правима пацијената и подзаконских аката у правцу заштите ОСИ од принудних медицинских интервенција, - омогућено креирање базе података о деци са ретким болестима и инвалидитетом, која је делимично доступна другим органима ради константног праћења и омогућавања остваривања различитих права, - забрањене принудне медицинске интервенције и предузимање принудних мера у установама здравствене и социјалне заштите без сагласности лица 	<ul style="list-style-type: none"> - извршено сагледавање прописа о заштити лица са менталним сметњама, о правима пацијената и подзаконских аката у правцу заштите ОСИ од принудних медицинских интервенција, до краја 2018., - креирана база података о деци са ретким болестима и инвалидитетом доступна другим органима ради остваривања права, до краја 2018., - усаглашени прописи са Конвенцијом о правима ОСИ и забрањени облици принудних медицинских интервенција, након усаглашавања прописа о лишавању пословне способности 	МЗ	нису потребна додатна средства
7.1.3	обезбеђивање обученог медицинског особља за рад са ОСИ на свим нивоима	<ul style="list-style-type: none"> - креирање мултидисциплинарних обука у вези начина приступа, збрињавања и пружања здравствених услуга, - спровођење специфичних обука - очување сексуалног и репродуктивног здравља, деца са инвалидитетом и родитељи, - континуирано спровођење обука на свим нивоима здравствене заштите, - упућивање одговарајућег броја медицинског особља на обуке за учење знаковног језика 	<ul style="list-style-type: none"> - креиране и спроведене мултидисциплинарне и специфичне обуке у вези начина приступа, збрињавања и пружања здравствених услуга, - број спроведених специфичних обука - очување сексуалног и репродуктивног здравља, деца са инвалидитетом и родитељи/број особља који је обухваћен - медицинско особље обучено за коришћење знаковног језика/број годишње 	МЗ	нису потребна додатна средства

7.1.4	развој услуга за очување менталног здравља за ОСИ – спровођење развоја заштите менталног здравља	<ul style="list-style-type: none"> - подизање нивоа компетентности медицинског особља за приступ и процену потреба деце са инвалидитетом и њихових породица, као и особа са инвалидитетом - осигурање постојања људских права пацијената у психијатријским установама, - поштовање принципа територијалне заштите менталног здравља, - обезбеђење сарадње између психијатријских и установа социјалне заштите, - оснивање саветовалишта и центара за заштиту менталног здравља у локалним срединама, - развијање информационог система за регистровање и праћење менталних поремећаја - постепено смањивање броја пацијената у великим психијатријским установама 	<ul style="list-style-type: none"> - креиране и спроведене специфичне обуке особља у домовима здравља и установама, - сагледан положај и предложене мере за унапређење положаја пацијената, - обезбеђена територијална покривеност и упућивање пацијената у односу на пребивалиште, - остварена сарадња/број установа које су реализовале облике сарадње, - основан одређен број центара, до 2020. - развијен информациони систем, до 2020. - смањен број пацијената на годишњем нивоу 	МЗ	нису потребна додатна средства
-------	--	--	---	----	--------------------------------

Оперативни циљ 2. - Обезбеђивање физичке приступачности здравствених установа и приступачне опреме која омогућава пружање различитих здравствених услуга, уз обезбеђивање адекватне медицинске рехабилитације и медицинско-техничких помагала

7.2.1	осигурање приступачности здравствених услуга у архитектонском, организационом и програмском смислу	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање потреба за обезбеђивање простора без баријера комплетних објеката здравствене заштите на свим нивоима, - уклањање постојећих архитектонских баријера у здравственим установама, - обезбеђивање прилагођених формата информација и укључене ИКТ, - обезбеђивање мобилних сервиса, флексибилно радно време, - увођење посебног СОС телефона при хитној помоћи, полицији, ватрогасној служби за особе са оштећеним слухом, и успостављање службе телефонског саветовања за ОСИ у домовима здравља - обука волонтера из ОЦД за помоћ старим и ОСИ, посебно у руралним срединама 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђен простор без баријера, по годинама, - прилагођени формати информација и укључене нове технологије, - обезбеђени мобилни сервиси, флексибилно радно време, - уведен посебан СОС телефон при хитној помоћи, полицији, ватрогасној служби за ОСИ, до краја 2018. и по годинама - спроведена обука волонтера/број по годинама и посебно у руралним срединама 	МЗ, РФЗО	Буџет РС
7.2.2	обезбеђивање адекватних медицинско-техничких помагала	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђивање адекватне опреме за пружање здравствених услуга и специфична помагала – гинеколошки столови, стоматолошке столице и др, - сагледавање карактера права на ортопедска помагала - унапређење могућности коришћења медицинско техничких помагала из средстава РФЗО 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђена адекватна опрема за пружање здравствених услуга – гинеколошки столови, стоматолошке столице и др., - извршена анализа правног оквира и сагледане могућности за унапређење употребе медицинско техничких помагала, посебно ортопедских помагала, из средстава РФЗО, до краја 2018. - измењени прописи о мед. техничким помагалима из средстава РФЗО, до краја 2018. 	МЗ, РФЗО	Буџет РС

7.2.3	обезбеђивање равноправности у остваривању здравствене заштите	<ul style="list-style-type: none"> - сагледавање могућности хоспитализације и спровођења медицинских интервенција искључиво уз пристанак лица, - сагледани и процесуирани случајеви нехуманог и понижавајућег понашања у здравству, - ограничавање примене изолације у здравству 	<ul style="list-style-type: none"> - сагледани начини за обезбеђивање пристанка у сваком случају хоспитализације и медицинских интервенција, након измене прописа о лишавању пословне способности - број процесуираних случајева нехуманог понашања у здравству, - сагледани начини и предузете мере за ограничавање примене изолације у здравству 	МЗ, РФЗО	нису потребна додатна средства
-------	---	---	---	----------	--------------------------------

7. Област деловања: АФИРМАТИВНЕ МЕРЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

ПОСЕБНИ ЦИЉ: Стално деловање свих актера на свим нивоима у ширем оквиру недискриминације посматрајући инвалидитет као питање људских права

Оперативни циљ 1. - Креирање и подржавање афирмативних мера у свим областима које доприносе изједначавању могућности нарочито оних особа са инвалидитетом које спадају у посебно рањиве групе

Ред. бр.	Мера	Активности	Излазни резултати са роковима за реализацију	Носиоци активности	Процена потребних средстава/и звор фин.
8.1.1	подизање свести и информисаности о правима ОСИ, Конвенцији и другим важећим документима	<ul style="list-style-type: none"> - редовно праћење примене Конвенције УН и других међународних докумената о људским правима, - организоване и спроведене едукације и обуке о правима ОСИ, - укључене организације ОСИ у сагледавање резултата примене Конвенције и едукативне кампање 	<ul style="list-style-type: none"> - сачињавање извештаја о примени Конвенције УН, редовно, - спроведене активности и обуке о људским правима, број едукација, број присутних по годинама, - уважени закључци и препоруке Комитета за ОСИ УН, - укључене организације ОСИ 	сви органи и организације,	Буџет РС, буџети ЈЛС, пројекти, поклони и донације

8.1.2	спровођење препорука Комитета УН за права особа са инвалидитетом	<ul style="list-style-type: none"> - анализа закључних опсервација Комитета УН за права ОСИ, - уградња препорука у све релевантне прописе и стратешке документе - припрема 2. извештаја о спровођењу Конвенције о правима ОСИ - укључивање удружења ОСИ у праћење примене Конвенције УН 	<ul style="list-style-type: none"> - сачињена анализа закључних опсервација Комитета УН за права ОСИ, до краја 2016., - препоруке уграђене у сва релевантна документа и спроведене, до 2018., - усвојен и поднет 2. извештај Комитету УН за права ОСИ о спровођењу Конвенције 	Сви органи и организације Савет за праћење и спровођење препорука уговорних тела УН за људска права	нису потребна додатна средства
8.1.3	континуирано сагледавање постигнутих резултата и кориговање појединих мера у складу са потребама	<ul style="list-style-type: none"> - сачињавање извештаја органа и организација о примени ове стратегије и АП, - анализа постигнутих резултата и сагледавање предстојећих активности на основу извештаја, - у плановима уграђане нове мере усаглашене са анализом потреба ОСИ - спровођење конкретних активности којима се реализују мере 	<ul style="list-style-type: none"> - сачињени извештаји органа, до краја марта 2018. године - сачињене анализе и сагледани резултати, до краја јуна 2018. - предложене нове мере усаглашене са потребама, по потреби до краја 2018. - објављени резултати спроведених мера и активности на унапређењу положаја 	сви органи и организације, ЈЛС, ОЦД	средства обезбеђена
Оперативни циљ 2. - Осигурање коришћења одговарајућих средстава на свим нивоима, као и средстава претприступних фондова за побољшање положаја особа са инвалидитетом					
8.2.1	обезбеђивање иностране и донаторске помоћи	<ul style="list-style-type: none"> - креирање програма и пројеката, - реализација секторског документа из ИПА 2012., - реализација секторског документа из ИПА 2013 	<ul style="list-style-type: none"> - подржани- одобрени пројекти, - број услуга у заједници за ОСИ, - број подржаних пројеката, - подржана услуга - становање уз подршку 	сви органи и организације, СИПРУ, ЈЛС, ОЦД	нису потребна додатна средства

8.2.2	спровођење Програма за запошљавање и социјалне иновације ЕУ - ЕаСИ	<ul style="list-style-type: none"> - реализација компонената Прогрес, ЕУРЕС и Микрофинансирање и социјално предузетништво, и то: запошљавање, социјална заштита и социјално укључивање и услови рада, - реализација високог нивоа квалитетне и одрживе запослености, уз обезбеђивање адекватне социјалне заштите, борбу против социјалне искључености и сиромаштва и унапређење услова рада 	<ul style="list-style-type: none"> - подржани пројекти Компонента Прогрес, којима се обезбеђује већа усклађеност и боља примена политика за које је надлежна ЕУ, - подржани пројекти пружања подршке Европској мрежи послова, - интернет порталу на којем се оглашавају радна места и потражња за радном снагом на нивоу ЕУ-компонента ЕУРЕС, - подржани пројекти микрофинансирања и социјалног предузетништва 	МРЗБСП, ОЦД, ЈЛС	до 2020. укупан – доступан буџет 919,46 милиона евра
8.2.3	коришћење средстава ИПА и других фондова у правцу остваривања приступачности	<ul style="list-style-type: none"> - Спровођење Секторског планског документа „Људски ресурси и социјални развој”, Акције 3 „Подршка областима социјалне политике и социјалне инклузије”, - Спровођење Активности 3.2- Унапређење приступачности објеката јавне намене за особе са инвалидитетом и ограниченим кретањем на локалном нивоу (2016) 	<p>1.фаза „Мапирање приоритетних радова и израда техничке документације”/ИПА 2012/2013</p> <p>2. фаза „Унапређење приступачности јавних објеката за оси и ограниченим кретањем”, изградње капацитета и подизање свести/ИПА 2016</p> <p>3.фаза „Грант шема за локалне самоуправе за унапређење приступачности јавних објеката”, извођење грађевинских радова на објектима јавне намене/ИПА2016</p>	МГСИ, СЕИО, Републичка агенција за становање	1 фаза вредност уговора 300.000 евра 2 фаза вредност уговора 500.000 евра 3 фаза вредност уговора 3.000.000 евра

8.2.4	коришћење средстава ИПА и других фондова у правцу подстицања запошљивости и запошљавања ОСИ	<ul style="list-style-type: none"> - креирање и спровођење пројеката који за циљ имају подстицање запошљивости и запошљавање , - спровођење ИПА 2014- са циљем повећања запослености посебно младих и активације корисника социјалних давања, - спровођење ИПА 2012 „Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама“, - ИПА 2013 одобрена мера „Повећање ефикасности и укључености лица у услуге запошљавања кроз развој система обука заснованог на анализи неусаглашености понуде и потражње на тржишту рада, програма и услуга из области запошљавања прилагођених ОСИ и субвенције за запошљавање“ 	<ul style="list-style-type: none"> - креирани пројекти и обезбеђена средства из ИПА фондова, - спровођење одобрених пројеката и сагледавање резултата у односу на поједине категорије, - запослене особе са инвалидитетом, по годинама 	МРЗБСП, МОС, НСЗ	4 милиона (3 600 000 ЕУ) ИПА 2014
-------	---	---	---	------------------------	--